

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Środowiska

KSI.410.002.04.2021

**Pan
Grzegorz Waldemar Szuplewski
Burmistrz Miasta Piastów
ul. 11 listopada 2
05-820 Piastów**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/053 – Wdrażanie programu priorytetowego „Czyste Powietrze”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Piastowie ¹ , ul. 11 listopada 2, 05-820 Piastów
Kierownik jednostki kontrolowanej	Grzegorz Waldemar Szuplewski, Burmistrz Miasta Piastowa ² , od 6 listopada 2018 r. (akta kontroli str. 2)
Zakres przedmiotowy kontroli	Warunki organizacyjno-techniczne wdrażania programu priorytetowego „Czyste Powietrze” ³ . Działania informacyjno-promocyjne propagujące wiedzę o PPCP. Proces weryfikacji wniosków o przyznanie dofinansowania.
Okres objęty kontrolą	Od dnia 29 lipca 2019 r. do dnia zakończenia kontroli, tj. 9 lipca 2021 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym terminem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Środowiska
Kontroler	Andrzej Szymczyk, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KSI/38/2021 z 19 maja 2021 r. (akta kontroli str. 1)

¹ Dalej: „Urząd”.

² Dalej: „Burmistrz”.

³ Dalej: „PPCP”.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie zawarcie przez Burmistrza z Prezesem Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie⁶ porozumienia w celu promocji oraz wdrażania PPCP. W związku z jego realizacją Burmistrz, na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji źródeł niskiej emisji, zapewnił dokonanie identyfikacji budynków, których właściciele mogliby być potencjalnymi beneficjentami PPCP, utworzył w lipcu 2019 r. punkt konsultacyjny PPCP oraz zapewnił umieszczenie informacji o PPCP na stronie internetowej⁷ Urzędu. Umożliwiono tym samym zainteresowanym mieszkańcom uzyskanie niezbędnych informacji w Urzędzie lub telefonicznie od pracownika Urzędu. Było to szczególnie ważne w trakcie trwania pandemii COVID-19. Działania informacyjne poza Urzędem ograniczały się do roznoszenia ulotek oraz udostępniania informacji na piknikach. Mimo podjętych działań, zainteresowanie mieszkańców PPCP było niewielkie. Wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 8 ust 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej⁸ zaniechano umieszczenia na stronie Biuletynu Informacji Publicznej⁹ Miasta Piastów¹⁰ informacji o PPCP oraz o jednostce, która została upoważniona przez Burmistrza do przyjmowania żądań wydania zaświadczenia o dochodach przez wnioskodawców uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania w ramach PPCP¹¹ oraz ich wydawania. W Urzędzie zapewniona została ochrona danych osobowych potencjalnych beneficjentów PPCP.

Pomimo upoważnienia kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piastowie¹² do wydawania zaświadczeń Burmistrz, do dnia rozpoczęcia kontroli, nie przekazał do MOPS treści porozumienia w sprawie PPCP, w którym wskazano wymogi, jakie ma spełniać zaświadczenie, aby Miasto otrzymało refundację kosztów ze środków wfośigw. W okresie objętym kontrolą terminowo zostały wydane trzy zaświadczenia. Brak wystarczającego nadzoru Burmistrza nad wydawaniem zaświadczeń przez MOPS doprowadził do ich wydania bez unikatowych numerów.

Jako postępowanie nierzetelne NIK ocenia brak wskazania w regulaminie organizacyjnym Urzędu jednostek lub komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację PPCP, a także nieujęcie w pełni zadań związanych z wdrażaniem PPCP w zakresach obowiązków pracowników Urzędu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej¹³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Warunki organizacyjno-techniczne wdrażania PPCP

Burmistrz w celu promocji oraz wdrażania PPCP zawarł 11 lipca 2019 r. porozumienie z wfośigw. Zgodnie z treścią porozumienia Miasto odpowiedzialne było m.in. za przygotowanie wniosków o dofinansowanie z PPCP wraz z wnioskodawcami, ich weryfikację, przekazywanie wniosków złożonych w Urzędzie

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: „wfośigw”.

⁷ <https://www.piaستow.pl/>.

⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 2176, dalej: „uip”.

⁹ Dalej: „BIP”.

¹⁰ Dalej: „Miasto”.

¹¹ Dalej: „zaświadczenia”.

¹² Dalej: „MOPS”.

¹³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

do wfośigw, zagwarantowanie wnioskodawcom dostępności do przeszkolonego pracownika Urzędu, jak również zapewnienie stanowiska komputerowego umożliwiającego złożenie wniosku. Miasto zostało zobowiązane także do podejmowania działań doradczych mających na celu identyfikację budynków, których właściciele mogliby być potencjalnymi wnioskodawcami.

Porozumienie przewidywało pokrycie przez Urząd kosztów realizacji ww. obowiązków we własnym zakresie.

Pismem z 20 maja 2020 r. wfośigw poinformował Burmistrza, że od 15 maja 2020 r. nabór wniosków o dofinansowanie prowadzony jest w oparciu o zmienioną wersję PPCP oraz zmienioną dokumentację programową. Miasto nie było już zobowiązane do weryfikacji wniosków o dofinansowanie w ramach PPCP złożonych w Urzędzie. Po tej zmianie Miasto miało tylko przekazywać do wfośigw ww. wnioski w terminie 5 dni roboczych od daty ich złożenia.

Porozumienie po raz pierwszy zostało aneksowane 31 grudnia 2020 r. Aneks przewidywał pokrycie kosztów zadań realizowanych przez Urząd w następujący sposób: 100 zł za wniosek o podwyższonym poziomie dofinansowania, zawierający zaświadczenie o przeciętnym miesięcznym dochodzie na jednego mieszkańca, złożony za pośrednictwem Urzędu oraz 50 zł za wniosek zawierający zaświadczenie wydane przez inną gminę lub bez pośrednictwa Urzędu. Zgodnie z postanowieniami aneksu warunkiem otrzymania zwrotu kosztów było wydanie zaświadczenia przy użyciu dedykowanego systemu informatycznego oraz nadanie zaświadczeniu unikatowego numeru.

Zmodyfikowane zostało także postanowienie dotyczące identyfikacji budynków na: „podjęcie działań mających na celu identyfikację budynków [...]”.

(akta kontroli str. 128-168, 571-573)

Burmistrz 19 lutego 2021 r. wystosował pismo do wfośigw, w którym wyraził zainteresowanie Miasta otrzymaniem wsparcia na prowadzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego w ramach PPCP. Pismo to pozostało bez odpowiedzi do 7 czerwca 2021 r.

Burmistrz 29 czerwca 2021 r. zawarł z wfośigw drugi aneks do porozumienia dotyczącego promocji oraz wdrażania PPCP. Oprócz wcześniej wymienionych zadań, zawarto w nim obowiązek prowadzenia w Urzędzie punktu konsultacyjno-informacyjnego, w ramach którego będą prowadzone spotkania informacyjne (minimum jedno na kwartał) oraz udostępniane materiały informacyjne na temat PPCP. Dodatkowo do zadań Urzędu należało: informowanie o PPCP, w tym o warunkach łączenia dofinansowania z innymi programami, wizytowanie mieszkańców w celu przedstawienia im możliwości skorzystania z dofinansowania, rozsyłanie materiałów informacyjnych oraz przeprowadzenie anonimowych ankiet.

W aneksie tym wfośigw zobowiązał się do pokrycia rocznych kosztów obsługi zrealizowanych przez gminę zadań do wysokości 30,0 tys. zł za uruchomienie i prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego. Zwiększona została odpłatność za wniosek o podwyższonym poziomie dofinansowania do wysokości 150 zł, jeżeli wniosek zawierał zaświadczenie o przeciętnym miesięcznym dochodzie na jednego mieszkańca i został złożony za pośrednictwem Urzędu oraz do 75 zł za wniosek zawierający zaświadczenie wydane przez inną gminę lub złożony bezpośrednio w wfośigw, tj. bez pośrednictwa Urzędu.

(akta kontroli str. 528-561)

W regulaminie organizacyjnym Urzędu¹⁴ nie wskazano jednostek lub komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację PPCP.

¹⁴ Zarządzenie Burmistrza Miasta Piastowa nr 106/2019 z dnia 8 maja 2019 r., zmienione zarządzeniem nr 80/2020 z dnia 10 czerwca 2020 r.

W zakresie obowiązków pracownika zatrudnionego w Wydziale Utrzymania Miasta – inspektora w Zespole ds. Gospodarki Odpadami wskazano, jako jedno z zadań „pomoc w wypełnianiu wniosków o przyznanie dotacji lub pożyczki z programu „Czyste Powietrze” i prowadzenie spraw związanych z termomodernizacją nieruchomości.”.

Kierownik MOPS została upoważniona przez Burmistrza od 23 października 2020 r. do prowadzenia postępowań i wydawania, na podstawie art. 411 ust. 10h ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska¹⁵, zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

W MOPS do obsługi świadczeń rodzinnych wykorzystywano oprogramowanie dostarczone przez TOP-TEAM TT sp. z o. o. W ramach ww. licencji MOPS otrzymał bezpłatnie dostęp do modułu „Czyste Powietrze” służącego do wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. W udostępnionym module nie było możliwości nadawania unikatowych numerów, co zostało skorygowane dopiero w trakcie kontroli NIK.

(akta kontroli str. 3-37, 324-326, 384, 519-523, 565-567)

Wfośigw nie przekazał do Urzędu wytycznych dotyczących dedykowanego systemu informatycznego. Burmistrz nie zwracał się do wfośigw o wyjaśnienie postanowienia § 3 pkt 2 aneksu z dnia 31 grudnia 2020 r. dotyczącego dedykowanego systemu informatycznego.

(akta kontroli str. 391-397)

W zakresie obsługi PPCP w Urzędzie został przeszkolony przez wfośigw jeden pracownik. Niewielkie zainteresowanie mieszkańców Miasta programem nie wymagało zaangażowania większej liczby pracowników do działań związanych z jego wdrażaniem.

(akta kontroli str. 166 i 167)

Miasto, na przeprowadzenie inwentaryzacji źródeł niskiej emisji oraz kampanię informacyjną dotyczącą inwentaryzacji pozyskało dofinansowanie z Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Ochrony Powietrza MAZOWSZE 2020¹⁶. W trybie zapytania o ofertę Urząd wybrał wykonawcę na realizację kampanii informacyjnej oraz wykonanie inwentaryzacji źródeł niskiej emisji na terenie miasta Piastów. Inwentaryzacja wykonana systemem ankietowym, wykazała na terenie Miasta 4 336¹⁷ budynków i lokali, z tego: 2 387 w zabudowie jednorodzinnej, 364 w zabudowie wielorodzinnej, 113 w zabudowie, w której prowadzono działalność gospodarczą, 12 budynków w kategorii inne oraz 1 460 budynków, których właściciele odmówili złożenia ankiety lub byli nieobecni na nieruchomości w trakcie inwentaryzacji – zgodnie z wytycznymi MIWOP2020 budynki te zaliczono do pozaklasowych kotłów węglowych. Ze względu na rodzaj źródła ciepła przeważały kotły gazowe – 2 457 oraz kotły opalane węglem – 1 590, które stanowiły łącznie 93,3% wszystkich źródeł ciepła. Według zaktualizowanych danych¹⁸ zmniejszeniu o 78 uległa liczba pieców opalanych węglem na korzyść kotłów gazowych.

(akta kontroli str. 168-247, 265 i 266, 479-517)

¹⁵ Dz. U z 2020 r. poz. 1219, ze zm.

¹⁶ Dalej: „MIWOP2020”. Umowa W/UMWM-UU/UM/PZ/2661/2020 z 13 lipca 2020 r.

¹⁷ Stan na 19 stycznia 2021 r.

¹⁸ Stan na 5 lipca 2021 r.

W zakresie identyfikacji osób będących potencjalnymi wnioskodawcami Burmistrz wyjaśnił, że „Miasto Piastów nie podejmowało działań w celu zindeksowania osób do uzyskania podwyższonego poziomu dofinansowania. [...]”.

(akta kontroli str. 433)

W Urzędzie dokonano identyfikacji budynków, których właściciele mogliby być potencjalnymi wnioskodawcami na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji źródeł niskiej emisji. Wynikało z niej, że potencjalnych wnioskodawców¹⁹ mogło być 1 716 (w tym w zakresie 1 460 budynków, w przypadku których Urząd nie posiadał wiedzy na temat źródła ogrzewania). Według aktualizacji²⁰ liczba potencjalnych wnioskodawców zmniejszyła się do 1 638 (78 mieszkańców wymieniło źródło ciepła). Urząd nie posiadał wiedzy ilu z potencjalnych wnioskodawców kwalifikowałoby się do podwyższonego poziomu dofinansowania.

(akta kontroli str. 168-247, 265 i 266, 479-517, 570)

W Urzędzie zidentyfikowano 37 właścicieli budynków wielorodzinnych, którzy skorzystali z gminnego programu STOP SMOG na wymianę źródła ciepła.

(akta kontroli str. 568)

W Urzędzie²¹ w lipcu 2019 r. utworzono punkt konsultacyjny oraz przygotowano stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu. Beneficjenci mieli w nim możliwość uzyskania informacji na temat PPCP, złożenia wniosku oraz jego wydrukowania. Stanowisko komputerowe spełniało wymogi zarządzenia nr 80/2020 Burmistrza z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie wprowadzenia w Urzędzie Miejskim w Piastowie Polityki Bezpieczeństwa Informacji i Polityki Bezpieczeństwa Przetwarzania Danych Osobowych.

Osoba odpowiedzialna za obsługę potencjalnych beneficjentów posiadała upoważnienia do przetwarzania danych osobowych.

(akta kontroli str. 433, 439-452, 475-478)

Praca Urzędu w okresie pandemii była uregulowana zarządzeniami Burmistrza w sprawie zmian sposobu funkcjonowania sposobu pracy i obsługi interesantów. Ograniczenia w funkcjonowaniu Urzędu, a tym samym obsłudze mieszkańców wystąpiły w okresie od 16 marca 2020 r. do 31 maja 2021 r. (z wyłączeniem okresu pomiędzy 15 stycznia, a 22 marca 2021 r.).

W okresie od 16 marca 2020 r. do 24 maja 2020 r., od 8 października 2020 r. do 26 października 2020 r. oraz od 22 marca 2021 r. do 31 maja 2021 r. obsługa mieszkańców została ograniczona i odbywała się jedynie w Kancelarii Urzędu, po wcześniejszym zgłoszeniu tematu sprawy i ustaleniu czy wizyta była niezbędna. Sprawy pilne możliwe były do załatwienia poprzez: kontakt telefoniczny, ePUAP, mailowo oraz formularze.

W okresie od 25 maja 2020 r. do 7 października 2020 r. w Urzędzie dopuszczono wizyty interesantów z tym, że w jednym czasie, w jednym pomieszczeniu mogła przebywać nie więcej niż jedna osoba.

W okresie od 27 października 2020 r. do 15 stycznia 2021 r. oraz od 22 marca 2021 r. do 4 maja 2021 r. Urząd pracował w trybie rotacyjnym, z zachowaniem podziału na dwa zespoły oraz z możliwością wykonywania pracy zdalnej.

(akta kontroli str. 330-347, 568 i 570)

Inspektor w Wydziale Utrzymania Miasta zajmujący się PPCP oświadczył, że w czasie pandemii COVID-19, gdy Urząd był zamknięty dla petentów udzielał

¹⁹ Stan na 19 stycznia 2021 r.

²⁰ Stan na 5 lipca 2021 r.

²¹ W budynku przy ul. 11 listopada 8 klatka B, pok. 6.

informacji telefonicznie oraz instruował, co należy wpisać w poszczególne komórki formularza. W jednym przypadku wniosek był wypełniany w domu petenta.

(akta kontroli str. 439-452)

Kierownik MOPS, w okresie pandemii, zapewniła ciągłość realizacji zadań związanych z wydawaniem zaświadczeń. Zarządzeniem²² obowiązującym od 2 czerwca 2020 r. podzielono pracowników MOPS na 2 zespoły pracujące w systemie rotacyjnym.

(akta kontroli str. 401- 429)

Zastępca Kierownika MOPS wyjaśniła, że „[...] W każdym z dwóch zespołów znajdował się pracownik z Działu Świadczeń Rodziny obsługujący przyjmowanie wniosków i wydawanie zaświadczeń w ramach ustawy POŚ. Mieszkańcy Piastowa mieli możliwość stałego kontaktu z pracownikami MOPS Piastów (z zachowaniem dodatkowego reżimu sanitarnego).”

(akta kontroli str. 401- 429)

Rada Miejska w Piastowie w dniu 14 listopada 2017 r. podjęła uchwałę²³ w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu gminy Piastów na zadanie „STOP SMOG” polegające na wymianie pieca węglowego lub pieca gazowego starej generacji, na piec na biomasę lub piec elektryczny. Program był skierowany do osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, osób prawnych, przedsiębiorców oraz jednostek sektora finansów publicznych, będących gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi. Umożliwił dofinansowanie, w formie dotacji, 50% poniesionych kosztów, ale nie więcej niż 4,0 tys. zł. Uchwała przewidywała udzielenie dotacji w postaci refundacji, zakupu fabrycznie nowego, atestowanego pieca gazowego, pieca na biomasę lub pieca elektrycznego, pod warunkiem trwałej likwidacji pieca węglowego. Wnioskodawca mógł otrzymać dotację na wymianę pieca tylko raz na jeden lokal mieszkalny. Refundacja następowała po przedłożeniu kserokopii faktury oraz dowodu uiszczenia opłaty za fakturę.

Realizacja programu „STOP SMOG” finansowana była z budżetu Miasta, gdzie zaplanowano na ten cel łącznie 892,2 tys. zł²⁴, z tego: w 2018 r. – 44,7 tys. zł, w 2019 r. - 378,3 tys. zł, w 2020 r. – 214,2 tys. zł, w 2021 r. – 255,0 tys. zł²⁵. Na realizację ww. programu wydatkowano łącznie kwotę 879,1 tys. zł, z tego w 2018 r. – 41,4 tys. zł, w 2019 r. - 372,4 tys. zł, w 2020 r. – 214,2 tys. zł, w 2021 r. – 251,1 tys. zł²⁶.

Do Urzędu Miejskiego w Piastowie do 15 czerwca 2021 r. wpłynęło łącznie 430 wniosków o dofinansowanie wymiany pieca w ramach programu STOP SMOG, z tego w 2017 r. – wpłynęło 19 wniosków, w 2018 r. – 164 wnioski, w 2019 r. – 106 wniosków, w 2020 r. – 95 wniosków, w 2021 r. - 46 wniosków²⁷. W ramach ww. programu dofinansowanie uzyskało łącznie 331 wniosków, z tego w 2017 r. – 18 wniosków, w 2018 r. – 127 wniosków, w 2019 r. - 84 wnioski, w 2020 r. – 83 wnioski, w 2021 r. - 19 wniosków²⁸.

(akta kontroli str. 168-181)

²² Zarządzenie nr 23/2020 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piastowie z dnia 1 czerwca 2020 r. w sprawie pracy w systemie rotacyjnym w MOPS w Piastowie.

²³ Nr XLI/296/2017

²⁴ Podana wartość dotyczy uchwał budżetowych ze zmianami w poszczególnych latach okresu objętego kontrolą według stanu na dzień 7 czerwca 2021 r..

²⁵ Stan na 7 czerwca 2021 r.

²⁶ Stan na 7 czerwca 2021 r.

²⁷ Stan na 15 czerwca 2021 r.

²⁸ Stan na 15 czerwca 2021 r.

Rada Miasta Piastowa nie podjęła uchwały w sprawie wsparcia termomodernizacji budynków mieszkalnych w Piastowie.

(akta kontroli str. 123)

Burmistrz w odniesieniu do większego zainteresowania gminnym programem STOP SMOG niż PPCP wyjaśnił: „Mieszkańcy chętnie korzystają z gminnego programu, ponieważ nie wymagamy zaświadczeń o zarobkach. Wniosek jest prosty i przejrzysty do wypełnienia przez mieszkańców. Zasady przyznawania dofinansowania są proste i przejrzyste. Mieszkaniec nie musi wypełniać rozliczeń faktur. Wnioskodawcy chcący skorzystać z programu PPCP najczęściej mówili, że nie chcą korzystać ze wszystkich możliwości dofinansowania, ponieważ ich nie stać na przeprowadzenie całkowitej termomodernizacji budynku. Wnioskodawcy chcą korzystać z części programu, bo część ma już wykonane prace np. mają ocieplone ściany, ale mają nieefektywne źródło ciepła, a w przyszłości jak uzbierają pieniądze to będą chcieli wymienić stolarkę okienną itp... Kolejnym powodem jest branie zaświadczeń z MOPS i wypełnianie rozliczeń faktur większość wnioskodawców nie potrafi rozliczyć faktur. Część wnioskodawców są to osoby starsze i nie mają dostępu do Internetu i nie potrafią się zalogować do portalu beneficjenta.”

(akta kontroli str. 395)

W przypadku kontaktu ze strony mieszkańców oraz wyrażeniu braku zainteresowania PPCP, osoby zajmujące się wdrażaniem PPCP w Urzędzie nie kontaktowały się ponownie w celu zachęcenia lub monitorowania potrzeb w zakresie ewentualnej pomocy tym osobom w skorzystaniu z PPCP.

Burmistrz, jako powody rezygnacji ze skorzystania przez mieszkańców z PPCP wskazał m.in. chęć wymiany tylko pieca oraz brak środków finansowych na przeprowadzenie kompleksowej termomodernizacji.

(akta kontroli str. 391-395)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W regulaminie organizacyjnym Urzędu²⁹ nie ujęto zadań z zakresu realizacji programu priorytetowego „Czyste Powietrze” wynikających z zawartego z wfośigw porozumienia z dnia 11 lipca 2019 r. (wraz z aneksami) w zakresie PPCP, które nałożyło na Miasto m.in. obowiązki:
 - podejmowania działań w zakresie identyfikacji budynków, których właściciele mogliby być potencjalnymi wnioskodawcami (§ 2 pkt 1 ppkt. 2 porozumienia z dnia 11 lipca 2019 r. oraz aneksu z dnia 31 grudnia 2020 r.);
 - działań informacyjnych i promocyjnych (§ 2 pkt 1 ppkt. 1 oraz preambuły porozumienia z dnia 11 lipca 2019 r. oraz aneksu z dnia 31 grudnia 2020 r.);
 - przekazywania do wfośigw wniosków złożonych w Urzędzie (§ 2 pkt 1 ppkt. 5 porozumienia z dnia 11 lipca 2019 r. oraz § 2 pkt 1 ppkt. 6 aneksu z dnia 31 grudnia 2020 r.);
 - pomocy wnioskodawcom przy rozliczeniu przyznanego dofinansowania (§ 2 pkt 1 ppkt. 6 porozumienia z dnia 11 lipca 2019 r. oraz § 2 pkt 1 ppkt. 7 aneksu z dnia 31 grudnia 2020 r.);

²⁹ Zarządzenie Burmistrza Miasta Piastowa nr 106/2019 z dnia 8 maja 2019 r., zmienione zarządzeniem nr 80/2020 z dnia 10 czerwca 2020 r.

- raportowania oraz wnioskowania o wypłatę środków (co kwartał) do wfośigw zgodnie z § 3 pkt 7 aneksu z dnia 31 grudnia 2020 r.;
- weryfikacji i zgłaszania zastrzeżeń do informacji przekazanej przez wfośigw o wysokości środków wypłaconych za okres rozliczeniowy zgodnie z § 3 pkt 12-14 aneksu z dnia 31 grudnia 2020 r.

Omawianych zadań nie ujęto również w pełni w zakresach obowiązków pracowników Urzędu.

(akta kontroli str. 125-165, 528-561)

W ustalonym od 30 grudnia 2019 r. zakresie obowiązków inspektora zatrudnionego w Wydziale Utrzymania Miasta – Zespole ds. Gospodarki Odpadami wskazano m.in. „Pomoc w wypełnianiu wniosków o przyznanie dotacji lub pożyczek z programu „Czyste Powietrze” i prowadzenie spraw związanych z termomodernizacją nieruchomości.”

(akta kontroli str. 325)

W Regulaminie organizacyjnym Urzędu w zakresie zadań Wydziału Utrzymania Miasta – Zespołu ds. Gospodarki Odpadami wskazano jedynie zadania związane z gospodarką odpadami.

(akta kontroli str. 3-37)

Tym samym nie dochowano standardów określonych w pkt 3 „Struktura organizacyjna” części II. „Standardy kontroli zarządczej A. Środowisko wewnętrzne” załącznika do komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych³⁰. Zgodnie z ww. standardami struktura organizacyjna jednostki powinna być dostosowana do aktualnych celów i zadań. Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności jednostek, poszczególnych komórek organizacyjnych jednostki oraz zakres podległości pracowników powinien być określony w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny. Aktualny zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności powinien być określony dla każdego pracownika.

Burmistrz wyjaśnił, że „(...) Regulamin Organizacyjny określa zakresy działań komórek organizacyjnych w sposób ogólny, natomiast szczegółowo zadania na poszczególnych stanowiskach w tych komórkach określa Zakres Czynności pracownika.

Pragnę zaznaczyć ponadto, że Regulamin Organizacyjny został wprowadzony 8 maja 2019 r., natomiast porozumienie z wfośigw (dopisek kontrolera) zostało zawarte 11 lipca 2019 r., natomiast uaktualniony zakres czynności dla inspektora w Zespole ds. Gospodarki Odpadami [przypis kontrolera] został mu wręczony 30 grudnia 2019 r. Pomiędzy lipcem a grudniem 2019 r inspektor w Zespole ds. Gospodarki Odpadami [przypis kontrolera] również zajmował się zadaniami związanymi z programem „Czyste Powietrze” na polecenie Burmistrza Miasta Piastowa i Naczelnika Wydziału Utrzymania Miasta. Zadania, które realizuje inspektor w Zespole ds. Gospodarki Odpadami [przypis kontrolera] mieszczą się w ogólnych zadaniach Wydziału Utrzymania Miasta – Zespół ds. Gospodarki Odpadami (którego jest pracownikiem). Nie było więc potrzeby zmieniać nowowprowadzonego Regulaminu Organizacyjnego i powoływać nowej komórki lub wskazywać komórkę odpowiedzialną za realizację programu Czyste Powietrze.”

(akta kontroli str. 380 i 381)

³⁰ Dz. Urz. MF z 2009 r. Nr 15, poz. 84., dalej: „komunikat nr 23 MF”.

Dodatkowo na wskazanie przez kontrolera szczegółowych postanowień porozumienia i aneksu z dnia 31 grudnia 2020 r., nakładających realizację określonych zadań, Burmistrz podał, że za realizację powyższych obowiązków odpowiada inspektor w Zespole ds. Gospodarki Odpadami. „(...) Obowiązki wynikają z zakresu obowiązków (...) [inspektora w Zespole ds. Gospodarki Odpadami – przypis kontrolera].

(akta kontroli str. 391-395)

W związku z tym, że zadania związane z PPCP będą realizowane w Urzędzie do 2029 r., to w celu zapewnienia ich kompletnej i prawidłowej realizacji powinny one zostać przydzielone do wykonania, w sposób przejrzysty i spójny, wyznaczonym komórkom Urzędu oraz w pełni zostać przypisane ich pracownikom. Tymczasem omawianych zadań w ogóle nie uwzględniono w regulaminie organizacyjnym Urzędu, a ich zakres ustalony dla inspektora zatrudnionego w Wydziale Utrzymania Miasta – Zespole ds. Gospodarki Odpadami dotyczył jedynie pomocy w wypełnianiu wniosków o przyznanie dotacji lub pożyczek z PPCP. Dlatego powyższe postępowanie należy uznać za nierzetelne.

OCENA CZĄSTKOWA

Burmistrz w celu promocji oraz wdrażania PPCP zawarł porozumienie z wfośi gw. W wyniku realizacji postanowień w nim zawartych zapewnił dokonanie identyfikacji budynków, których właściciele mogliby być potencjalnymi beneficjentami PPCP, na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji źródeł niskiej emisji, a także utworzył punkt konsultacyjny PPCP. Upoważnił także kierownika gminnej jednostki organizacyjnej do prowadzenia postępowań i wydawania, zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego, niezbędnych w procesie przyznawania dofinansowania w ramach PPCP.

W regulaminie organizacyjnym Urzędu nie wskazano jednak jednostek lub komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację PPCP, a także nie ujęto w pełni zadań związanych z wdrażaniem PPCP w zakresach obowiązków pracowników Urzędu.

OBSZAR

2. Działania informacyjno-edukacyjne propagujące wiedzę o PPCP

Opis stanu faktycznego

W Urzędzie w 2018 r. , zorganizowano 3 spotkania z mieszkańcami w zakresie propagowania informacji o PPCP³¹. W trakcie Pikniku ekologicznego zorganizowanego w ramach Europejskiego Dnia Zrównoważonego Transportu zorganizowanego 30 września 2019 r. oraz w trakcie Pikniku rekreacyjnego – „Znowu razem” zorganizowanego 30 maja 2021 r. utworzono stoisko (mobilny punkt konsultacyjny utworzony), na którym przekazywano informacje dotyczące PPCP³². Dodatkowo 9 lutego 2021 r. pracownik Urzędu udzielił lokalnej telewizji kablowej wywiadu m.in. na temat możliwości skorzystania z dofinansowania w ramach PPCP. W 2020 r. pracownicy Urzędu w trakcie trzech akcji informacyjnych dostarczyli do domów jednorodzinnych ok. 600 ulotek o PPCP oraz o gminnym programie STOP SMOG. Ponadto informacje o PPCP, spotkaniach, punkcie konsultacyjnym, zmianach w programie i okresie naboru wniosków zamieszczano na stronie internetowej Urzędu³³ oraz na jego tablicach informacyjnych.

³¹ 9 sierpnia (w Sali Kina Baśń przy ul. Warszawskiej 25), 12 września i 9 października 2018 r. (oba w Liceum Ogólnokształcącym im. Adama Mickiewicza przy ul. 11 listopada 2A).

³² <https://www.piaستow.pl/aktualnosci/samorzad/piknik-ekologiczny-w-piaستowie>.

³³ <https://www.piaستow.pl/>.

(akta kontroli str. 269, 433, 439-464, 527)

Lokalizacja oraz sposób oznakowania punktu konsultacyjnego PPCP zapewniały do niego mieszkańcom łatwy dostęp. Na tablicach informacyjnych Urzędu (przy ul. 11 listopada 2 oraz ul. 11 listopada 8) umieszczono informację o programie, do kogo jest skierowany, dane adresowe punktu konsultacyjnego oraz numer telefonu pracownika Urzędu zajmującego się wdrażaniem PPCP. Ponadto przed wejściem do pokoju nr 6 przy ul. 11 listopada 8 w klatce B umieszczono tabliczkę „Punkt konsultacyjny Programu „Czyste Powietrze”.

(akta kontroli str. 439-452)

W Urzędzie nie opracowano strategii działań informacyjnych i wspomagających w celu przekonania mieszkańców do skorzystania z PPCP.

W zakresie przyjętych działań informacyjnych i wspomagających (w szczególności osób objętych ubóstwem energetycznym) Burmistrz wyjaśnił: „[...] Rozpowszechnianie informacji o PPCP odbywało się w formie dostarczania ulotek do mieszkańców oraz udzielania informacji w Urzędzie Miejskim w Piastowie oraz w czasie pikników ekologicznych.”

(akta kontroli str. 394, 433-433C)

Burmistrz w zakresie dotarcia z informacją do osób o najniższych dochodach wyjaśnił: „Urząd Miejski w Piastowie podjął następujące działania, takie jak umieszczenie informacji w siedzibie MOPS oraz tablicach ogłoszeniowych w Urzędzie o możliwości skorzystania z PPCP. Mieszkańcy, którzy zapoznali się z wywieszonymi informacjami PPCP dzwonili do Urzędu, aby uzyskać szczegółową informację.”

(akta kontroli str. 468)

Inspektor w Wydziale Utrzymania Miasta odpowiedzialny za realizację PPCP oświadczył, że „W trakcie roznoszenia ulotek, udzielania informacji w punkcie konsultacyjnym oraz przez telefon informowałem mieszkańców o korzyściach, jakie mogli uzyskać uczestnicząc w PPCP.”

(akta kontroli str. 527)

Mieszkańcy Piastowa w okresie pandemii mogli zapoznać się z informacją dotyczącą PPCP za pomocą strony internetowej Urzędu, informacji uzyskanej telefonicznie od pracownika Urzędu oraz poprzez około 600 ulotek im przekazanych.

(akta kontroli str. 269, 394, 439-464)

Miasto nie brało udziału w pilotażach związanych z wprowadzaniem nowych rozwiązań PPCP.

(akta kontroli str. 384)

Na tablicy ogłoszeń Urzędu 1 października 2020 r. zamieszczono ogłoszenie informujące mieszkańców o możliwości pobierania w Urzędzie zaświadczenia przez osoby ubiegające się o dofinansowania w ramach PPCP. Natomiast 23 października 2020 r. wywieszono zmodyfikowaną informację, z której wynikało, że pobieranie zaświadczeń odbywało się w MOPS.

(akta kontroli str. 5, 384-389, 394 i 395)

Na stronie internetowej Urzędu znajdowała się³⁴ widoczna zakładka „Czyste Powietrze”. W zakładce znajdowały się następujące informacje: do kogo jest skierowany PPCP, gdzie znajduje się punkt konsultacyjny, dane kontaktowe do osoby zajmującej się wdrażaniem PPCP, okres wdrażania programu, na co można uzyskać dofinansowanie oraz odnośnik do szczegółowych informacji znajdujących

³⁴ Na dzień 23 czerwca 2021 r.

się na stronie <https://wfosigw.pl/czyste-powietrze>. Dodatkowo na ww. stronie internetowej znajdowała się informacja o zawartym porozumieniu z wfośigw w sprawie PPCP.

Na stronie internetowej <https://bip.piastow.pl/> nie zamieszczono informacji o PPCP (szczegółowy opis w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”).

(akta kontroli str. 453-464)

W okresie objętym kontrolą z budżetu Miasta nie poniesiono wydatków na działania informacyjne i edukacyjne związane z PPCP³⁵.

(akta kontroli str. 270, 436)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Na stronie internetowej BIP Miasta nie udostępniono informacji o PPCP oraz o jednostce przyjmującej wnioski i wydającej zaświadczenia o dochodach, co było niezgodne z art. 8 ust. 3 uip.

(akta kontroli str. 453-464)

Burmistrz w odniesieniu do braku umieszczenia informacji o PPCP i o jednostce przyjmującej wnioski i wydającej zaświadczenia wyjaśnił, że „Biuletyn Informacji Publicznej służy do umieszczania aktów prawnych danej instytucji i funkcjonowania jej, a informacje o zawartych porozumieniach są umieszczane na stronie internetowej Miasta.”.

(akta kontroli str.465-469)

Zgodnie z art. 8 ust. 3 uip podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2 tej ustawy (w tym organy władzy publicznej), obowiązane są do udostępniania w BIP informacji publicznych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3, pkt 4 lit. a tiret drugie, lit. c i d i pkt 5. (w tym zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. d uip o sposobach przyjmowania i załatwiania spraw, a więc również o jednostce przyjmującej wnioski i wydającej zaświadczenia z upoważnienia Burmistrza). Podmioty, o których mowa w zdaniu pierwszym, mogą udostępniać w BIP również inne informacje publiczne. Zgodnie z definicją informacji publicznej zawartą w art. 1 ust. 1 uip, każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy i podlega udostępnieniu na zasadach i w trybie określonych w tej ustawie. Artykuł 6 ust. 1 pkt. 1 lit. c tej ustawy stanowi, że udostępnieniu podlega informacja publiczna w szczególności o programach w zakresie realizacji zadań publicznych, sposobie ich realizacji, wykonywaniu i skutkach realizacji tych zadań, a więc faktyczną działalność władzy i administracji publicznej w zakresie wykonania określonych zadań na rzecz państwa i obywateli. Z kolei gminy w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym³⁶ w art. 7 ust. 1 pkt. 1 w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty należących do zadań własnych gminy, mają wpisane zadanie własne dotyczące ochrony środowiska i przyrody. Wdrożenie PPCP wpisuje się, jako jeden ze sposobów realizacji tego zadania przez gminę. Biorąc powyższe pod uwagę, niezamieszczenie informacji o PPCP na stronie BIP Miasta było działaniem niezgodnym z prawem.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie umieszczenie informacji o PPCP na stronie informacyjnej Miasta, jak również umożliwienie uzyskania

³⁵ Stan na 11 czerwca 2021 r.

³⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 713, ze zm.

zainteresowanym niezbędnych informacji o PPCP w Urzędzie lub telefonicznie od pracownika Urzędu, co było ważne szczególnie w trakcie trwania pandemii COVID-19. Działania informacyjne poza Urzędem polegały na roznoszeniu ulotek oraz udostępnianiu informacji na piknikach. Mimo podjętych działań zainteresowanie mieszkańców PPCP było niewielkie. Niezgodnym z przepisami był brak umieszczenia na stronie BIP Miasta informacji na temat zawartego porozumienia PPCP oraz samego programu, jak również niezamieszczenie informacji o jednostce, która została upoważniona przez Burmistrza do przyjmowania żądań wydania zaświadczenia o dochodach przez wnioskodawców uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania w ramach PPCP oraz ich wydawania.

OBSZAR

3. Proces weryfikacji wniosków o przyznanie dofinansowania

Opis stanu faktycznego

W Urzędzie nie ustalono w formie pisemnej procedury przyjmowania, ewidencjonowania i weryfikacji wniosków o dofinansowanie.

Burmistrz wyjaśnił, że „[...] W Urzędzie zostały przyjęte następujące zasady:

- wniosek składany jest bezpośrednio u osoby zajmującej się pomocą w wypełnianiu wniosku,
- wnioski będą archiwizowane w oddzielnym segregatorze,
- wnioski są przechowywane w szafie, która jest zamykana na klucz. Dostęp ma tylko osoba uprawniona.”

Tym samym zapewniono ochronę danych osobowych potencjalnych beneficjentów.

(akta kontroli str. 124)

Zapewniono wsparcie wnioskodawców w zakresie przygotowania wniosków o dofinansowanie poprzez wyznaczenie pracownika Urzędu, który udzielał informacji zainteresowanym na temat PPCP oraz udzielał pomocy w wypełnianiu wniosków.

(akta kontroli str. 324 i 325, 437, 439-464)

Do MOPS-u wpłynęły 3 żądania o wydanie zaświadczeń o dochodach przez wnioskodawców uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania³⁷. Wszystkie żądania zostały złożone przez mieszkańców Miasta. Dwa zaświadczenia wydano po upływie od 4 do 5 dni od daty złożenia żądania przez mieszkańców. Jedno zaświadczenie wydano po upływie 36 dni od dnia wpłynięcia żądania wydania, co wynikało z konieczności wystąpienia o niezbędną dokumentację do urzędu skarbowego oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Wnioskodawcy wydano zaświadczenie w nowym terminie, o którym został wcześniej zawiadomiony, zgodnie z § 36 ust. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1990 r. – Kodeks postępowania administracyjnego³⁸.

(akta kontroli str. 279-320, 401-429)

MOPS nie został zobowiązany przez Burmistrza do przekazywania informacji o wydanych zaświadczeniach. Zastępca kierownika MOPS wskazała, że 2 z 3 osób, którym wydano zaświadczenia złożyło wnioski do wfośigw o dofinansowanie w ramach PPCP.

(akta kontroli str. 402)

Procedury kontroli zarządczej w Urzędzie oraz jednostkach organizacyjnych Miasta zostały wprowadzone zarządzeniem nr 140/2015 Burmistrza Miasta Piastowa z dnia

³⁷ Na dzień 21 maja 2021 r.

³⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 256, ze zm. dalej: „k.p.a.”.

9 września 2015 r. w sprawie regulaminu kontroli zarządczej obowiązującego w Urzędzie Miejskim w Piastowie i jednostkach podległych. Zgodnie z § 2 pkt 2 kontrolę zarządczą na poziomie Miasta (jako jednostki samorządu terytorialnego), wykonuje Burmistrz. Ww. zarządzenie nie odnosiło się do kontroli zarządczej poszczególnych zadań i celów realizowanych przez Urząd oraz jednostki podległe.

W zakresie sprawowanego nadzoru w stosunku do wydawania przez MOPS zaświadczeń Burmistrz wyjaśnił: „Mechanizm kontroli polegał na kontaktowaniu się z kierownictwem MOPS i omawianiu ilości wydanych zaświadczeń oraz liczby osób potencjalnie zainteresowanych skorzystaniem z PPCP. Ponadto w najbliższym czasie zostaną wprowadzone mechanizmy kontrolne w stosunku do MOPS w zakresie wydawanych zaświadczeń.”

(akta kontroli str. 348-376, 568)

Wydane przez MOPS zaświadczenia, na dzień wydania, nie posiadały unikatowych numerów. W trakcie kontroli Kierownik MOPS ponownie wydała zaświadczenia z nadaniem unikatowych numerów.

Kierownik MOPS wyjaśniła, że „Wyżej wymienione zaświadczenia nie zawierały numeracji zgodnej z numerami nadawanymi wnioskowi o wydanie zaświadczenia o przeciętym miesięcznym wynagrodzeniu w gospodarstwie domowym. Kierownik MOPS skontaktował się z WFOŚIGW w celu ustalenia sposobu korekty w/w zaświadczeń. W jednym postępowaniu, w którym petent złożył w formie elektronicznej wniosek, poprawione zaświadczenie zostało wysłane w dniu dzisiejszym [w dniu 31 maja 2021 r. – przypis kontrolera]. W jednym postępowaniu pracownik działu świadczeń rodzinnych skontaktował się z interesantem, który odebrał poprawne zaświadczenie w dniu 28 maja 2021, jeden z interesantów odbierze zaświadczenie w dniu dzisiejszym.

Powyższa nieprawidłowość w formie, w jakiej wydawano zaświadczenie wynikała z niedopatrzenia w zakresie wytycznych dotyczących powyższych zaświadczeń.”

(akta kontroli str. 277-321)

Kierownik MOPS wyjaśniła także, że dopiero w trakcie kontroli zostało przekazane z Urzędu porozumienie wraz z aneksem w sprawie, z którego wynikały wymogi stawiane zaświadczeniom, za których wydanie Urząd mógł otrzymać zwrot kosztów od wfośigw.

(akta kontroli str. 382-385)

Moduł „Czyste Powietrze” nie miał możliwości nadawania unikatowych numerów na dzień rozpoczęcia kontroli. W trakcie kontroli (po konsultacji telefonicznej z pracownikami firmy TOP-TEAM TT Sp. z o. o.) zapewniono funkcjonalność modułu umożliwiającą nadawanie unikatowych numerów na zaświadczeniach.

(akta kontroli str. 519-523, 565)

MOPS wszystkie 3 zaświadczenia wydała przy użyciu modułu „Czyste Powietrze” w programie „Świadczenia rodzinne” firmy TOP-TEAM TT Sp. z o. o.

(akta kontroli str. 519-523)

W okresie objętym kontrolą za pośrednictwem Urzędu nie wpłynął żaden wniosek o dofinansowanie z PPCP.

Inspektor w Wydziale Utrzymania Miasta oświadczył, iż udzielił pomocy 5-6 petentom przy wypełnianiu wniosków PPCP.

(akta kontroli str. 384, 439)

W zakresie udzielania pomocy beneficjentom przy rozliczaniu otrzymanego dofinansowania ze strony Urzędu, nie przedstawiono żadnych dokumentów. W ww.

zakresie Burmistrz wyjaśnił, że „W związku z brakiem złożonych wniosków PPCP do Urzędu Miejskiego w Piastowie nie można określić liczby beneficjentów, którym pracownicy Urzędu udzielili wsparcia”.

Dodatkowo inspektor w Wydziale Utrzymania Miasta oświadczył, że „[...] potencjalni beneficjenci każdorazowo byli informowani o możliwości skorzystania z pomocy przy wypełnianiu wniosku w ramach PPCP oraz pomocy przy złożeniu wniosku o płatność otrzymanego dofinansowania”.

(akta kontroli str. 394, 437)

Urząd nie zlecał weryfikacji wniosków podmiotom zewnętrznym, w tym osobom fizycznym.

(akta kontroli str. 394)

W związku z brakiem wystawienia zaświadczeń dotyczącego podwyższonego poziomu dofinansowania oraz brakiem pośrednictwa w przekazywaniu przez Urząd wniosków mieszkańców o podwyższony poziom dofinansowania w IV kwartale 2020 r. oraz I kwartale 2021, Urząd nie był zobowiązany do przekazywania do wfośigw wniosków o wypłatę środków wraz z załączonym raportem (§ 3 pkt 7 aneksu). Na prośbę przekazaną przez wfośigw drogą mailową, Urząd przekazał informację o braku wniosków złożonych w Urzędzie 19 lutego 2021 r. (za IV kwartał 2020 r.) oraz 7 kwietnia 2021 r. (za I kwartał 2021 r.).

(akta kontroli str. 273, 398)

Urząd nie poniósł żadnych kosztów, ani nie otrzymał żadnych środków finansowych na wdrażanie PPCP.

(akta kontroli str. 396, 436)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Burmistrz nie zapewnił wystarczającego nadzoru nad wydawaniem z jego upoważnienia zaświadczeń przez kierownika MOPS w wyniku czego wszystkie 3 wydane zaświadczenia nie posiadały, na dzień rozpoczęcia kontroli, unikatowych numerów. Zgodnie z zapisem § 3 ust. 3-9 aneksu do porozumienia zawartego 31 grudnia 2020 r. przez Burmistrza z wfośigw, w sprawie PPCP, gmina otrzymywała zwrot tylko za zaświadczenia posiadające unikatowy numer.

Przyczyną braku nadawania unikatowych numerów przez MOPS było nieprzekazanie tej jednostce przez Burmistrza treści aneksu do porozumienia w sprawie PPCP. Kierownik MOPS - po otrzymaniu w trakcie kontroli z Urzędu porozumienia wraz z aneksem w sprawie PPCP, z którego wynikały wymogi stawiane zaświadczeniom, za których wydanie Urząd mógł otrzymać zwrot kosztów od wfośigw oraz po zapewnieniu funkcjonalności modułu systemu informatycznego, umożliwiającej nadawanie unikatowych numerów na zaświadczeniach - ponownie wydała zaświadczenia z nadaniem unikatowych numerów.

(akta kontroli str. 277-321, 326, 382-385)

Tym samym Burmistrz nie dochował standardów określonych w pkt 11 „Nadzór” części II. „Standardy kontroli zarządczej C. Mechanizmy kontroli” załącznika do komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych. Zgodnie z ww. standardami należy prowadzić nadzór nad wykonywaniem zadań w celu ich oszczędnej, efektywnej i skutecznej realizacji. Burmistrz nie dochował także standardów określonych w pkt 18 „Komunikacja zewnętrzna” części II. „Standardy kontroli zarządczej D. Informacja i komunikacja” ww. załącznika. Zgodnie z ww. standardami należy zapewnić efektywny system wymiany ważnych informacji z podmiotami zewnętrznymi mającymi wpływ na osiągnięcie celów i realizację zadań.

Burmistrz w sprawie nadzoru nad MOPS wyjaśnił, że „Miasto nadzorowało Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie wydawanych zaświadczeń. Pierwsze zaświadczenia zostały wydane w II kwartale 2021 r. Podczas kontroli ujawniono niedopatrzenie w sprawie nadawania numerów do wydawanych zaświadczeń przez MOPS, ale zostało to już poprawione. MOPS wydaje zaświadczenia terminowo oraz zgodnie z przepisami.”.

(akta kontroli str. 465-469)

W ocenie NIK opisane wyżej postępowanie Burmistrza było nierzetelne.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Burmistrza w zakresie zapewnienia terminowego wydania trzech zaświadczeń o dochodach osobom uprawnionym do podwyższonego poziomu dofinansowania oraz zapewnienia ochrony danych osobowych potencjalnych beneficjentów PPCP.

Jednakże Burmistrz przekazując do MOPS realizację zadań w zakresie wydawania zaświadczeń o dochodach nie udostępnił jednocześnie dokumentacji zawierającej wymagania w odniesieniu do wydawania zaświadczeń, w taki sposób, aby Miasto otrzymało refundację kosztów ze środków wfośigw. Brak wystarczającego nadzoru Burmistrza nad sposobem wydawania zaświadczeń przez MOPS doprowadził do ich wydania bez unikatowych numerów.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi	NIK nie formułuje uwag.
Wnioski	1. Przepisanie komórkom organizacyjnym Urzędu oraz pracownikom zadań z zakresu realizacji PPCP, wynikających z porozumienia zawartego z wfośigw.2. Zamieszczenie na stronie BIP Miasta informacji o zawartym porozumieniu w sprawie PPCP oraz o jednostce, która została upoważniona przez Burmistrza do przyjmowania żądań wydania zaświadczeń oraz ich wydawania.3. Zapewnienie nadzoru nad wydawaniem zaświadczeń przez MOPS.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Środowiska Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 31 sierpnia 2021 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Środowiska
Dyrektor

z up.

Kontroler
Andrzej Szymczyk
Specjalista k.p.

Paweł Trzaskowski
Wicedyrektor